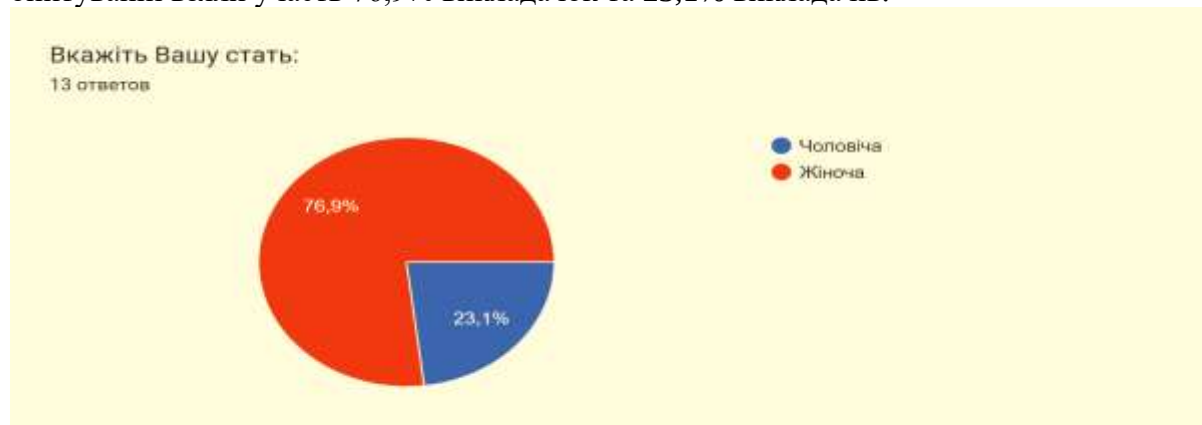

На базі «Центру соціологічних досліджень та соціальних ініціатив» при факультеті суспільних наук у жовтні 2022 року було проведено опитування викладачів кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ» щодо академічної доброчесності та якості освіти. Анкета для опитування викладачів складалась з 22 питань та містила лише закриті питання. Заповнення анкети займало від 10 до 20 хвилин. Для проведення опитування онлайн було використано ресурс Google forms. Дане апробаційне дослідження проводилось вперше у ДВНЗ «УжНУ», а анкету було розроблена командою проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», що адмініструється Американськими Радами з міжнародної освіти, за підтримки Посольства США в Україні, у 2020 році. Участь в опитуванні була повністю добровільною та анонімною (викладачі не вносили свої імена чи будь-які інші персональні дані) і проходили опитування лише один раз.

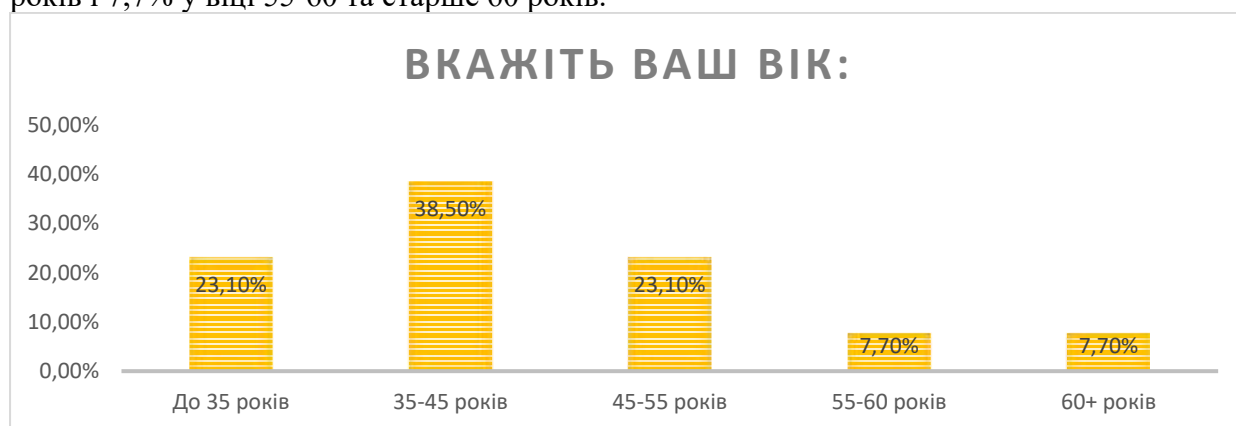
В опитуванні щодо академічної доброчесності та якості освіти взяли участь 13 викладачів кафедри соціології та соціальної роботи (86,6% від загальної кількості). Дане апробаційне дослідження проводилось в цілях подальшого впровадження даного інструментарію для моніторингу академічної доброчесності та якості освіти в ДВНЗ «УжНУ».

Перші питання анкети стосувались демографічних характеристик опитаних. В опитуванні взяли участь 76,9% викладачок та 23,1% викладачів.

Рис.1 Стать опитаних викладачів

На кафедрі соціології та соціальної роботи серед опитаних викладачів більше третини 38,5% у віці від 35 до 45 років, 23,1% до 35 років, 23,1% у віці від 45 до 55 років і 7,7% у віці 55-60 та старше 60 років.

Рис.2 Вік опитаних викладачів

Опитані викладачі кафедри викладають дисципліни, які належать до галузей: 1) соціальних та поведінкових наук (84,6%), 2) соціальної роботи (46,2%) та освіти/педагогіки (7,7%).

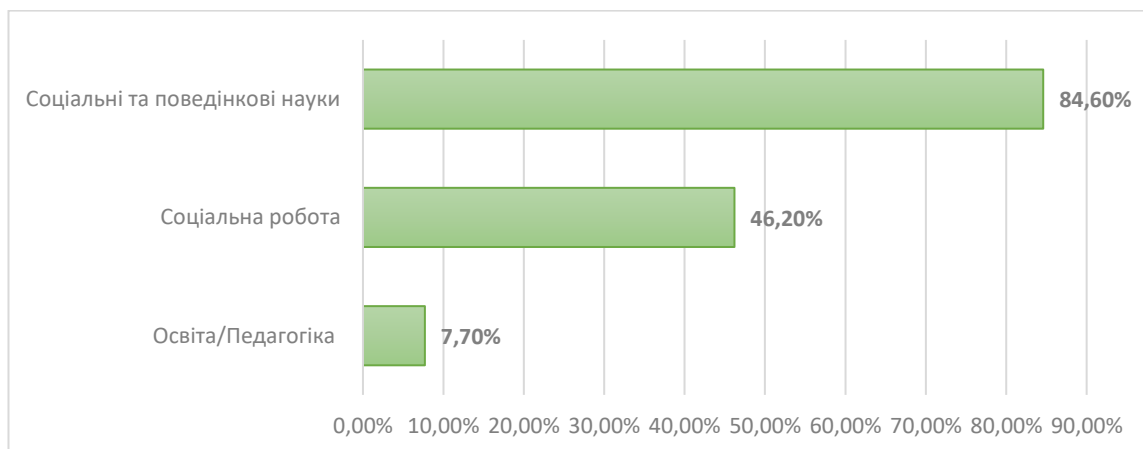

Рис.3 Галузі наук з яких викладаються дисципліни викладачами

На перше запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «На початку дисципліни я пояснюю студентам мету цього курсу, та чому він включений до освітньої програми»* 92,3 % опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає і 7,7 % - що скоріше відповідає.

На друге запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я використовую той самий набір завдань та екзаменаційних питань, що був минулого року на цьому ж курсі»* 20,3% опитаних викладачів відповіли, що скоріше відповідає, 64,3% - що абсолютно не відповідає і по 7,7% - що абсолютно відповідає і скоріше не відповідає.

На третє запитання *Наскільки наступна теза відповідає підходу до викладання? «Я коригую програму курсу та підходи до викладання в залежності від студентських відгуків на курс»* 61,6% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, 30,7% - що скоріше відповідає і 7,7% опитаних викладачів відповіли, що скоріше не відповідає. (Рис.4.1)

Рис.4.1 Підхід викладання у викладачів

На четверте запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я пояснюю студентам, чому письмові роботи є важливими, та як саме знання, які вони отримують під час написання, будуть для них корисні»* 70,8% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, 21,5% - що скоріше відповідає і 7,7% - що скоріше не відповідає.

На п'яте запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Для мене важливіше, щоб студенти досягнули потрібних результатів, ніж форма виконання та обсяг роботи»* 61,7% опитаних викладачів відповіли - що абсолютно відповідає, 30,6% що скоріше відповідає, і 7,7% - що скоріше не відповідає.

На шосте запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я заохочую студентів самостійно пропонувати теми для письмових робіт/проектів»* 76,9% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, 15,4% - що скоріше відповідає і 7,7% - що скоріше не відповідає. (Рис.4.2)

Рис.4.2 Підхід викладання у викладачів

На сьоме запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я прошу студентів презентувати їхні письмові роботи/проекти»* 53,8% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, а 46,2% - що скоріше відповідає.

На восьме запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я вказую, скільки часу займе виконання завдання»* 69,2% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, а 30,8% - що скоріше відповідає.

На дев'яте запитання *Наскільки наступна теза відповідає Вашому підходу до викладання? «Я завжди пояснюю, щоб студенти мали чіткі і зрозумілі критерії оцінювання робіт»* 92,3% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає, а 7,7% - що скоріше відповідає. (Рис.4.3)

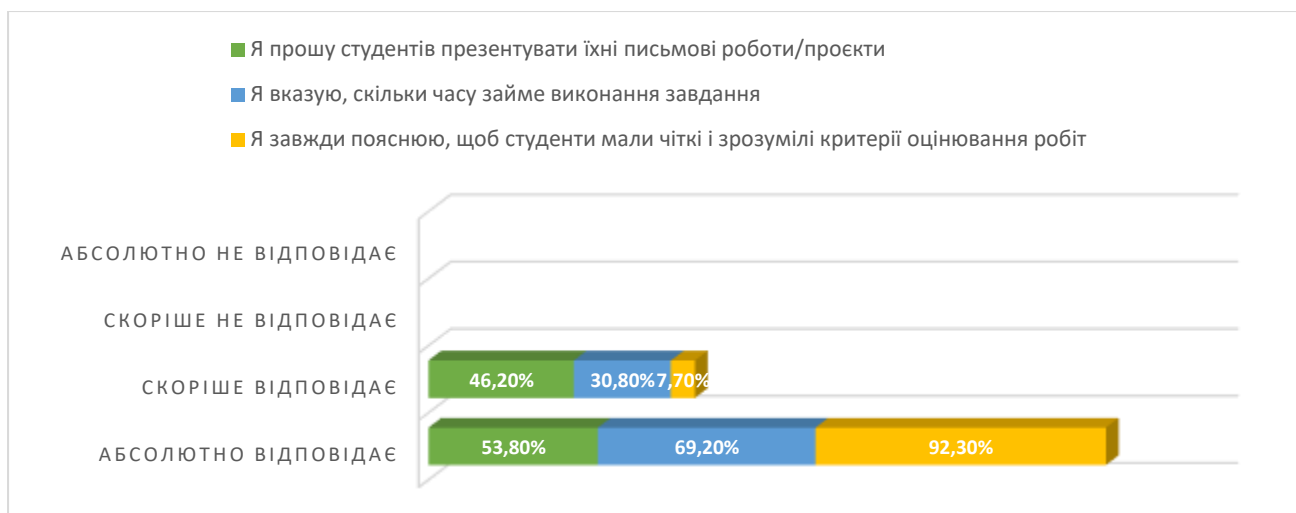

Рис.4.3 Підхід викладання у викладачів

На запитання *Які види робіт виконують студенти на Ваших дисциплінах?* Були отримані наступні відповіді. Опитані викладачі найбільше використовують у навчальному процесі есе (100%) та індивідуальні проекти (84,6%), трохи менше лабораторні (61,5%) та групові проектні завдання (46,2%), а найменше опитані викладачі в навчальному процесі використовують розв'язування задач (23,1%). Креслення як вид студентських робіт взагалі не використовується в навчальному процесі в галузі соціальних та поведінкових наук.

Рис.5 Види робіт, які виконують студенти на дисциплінах

На запитання *Яким способом контрольного оцінювання Ви надаєте перевагу на своїх дисциплінах?* відповіді були наступними: по 76,9% викладачі віддають перевагу письмовому екзамену із тестовими питаннями (закриті питання) та усному екзамену; 53,8% викладачів надають перевагу індивідуальній письмовій роботі, а 38,5% індивідуальному проектному завданню; і лише 15,4% - письмовому екзамену із відкритими питаннями та 7,7 - індивідуальному критичному відгуку (рецензії).

Рис.6 Способи контрольного оцінювання дисциплін

На запитання *Чи надаєте Ви відгук на роботи студентів?* відповіді викладачів розподілились наступним чином: 54% відповіли, що ТАК на кожну роботу, 46% відповіли, що ТАК на більшість робіт.

Рис.7 Надання відгуку на роботу викладачами

На запитання про пояснення критеріїв оцінювання студентам всі з опитаних викладачів (100%) відповіли Так, проговорюємо на початку курсу.

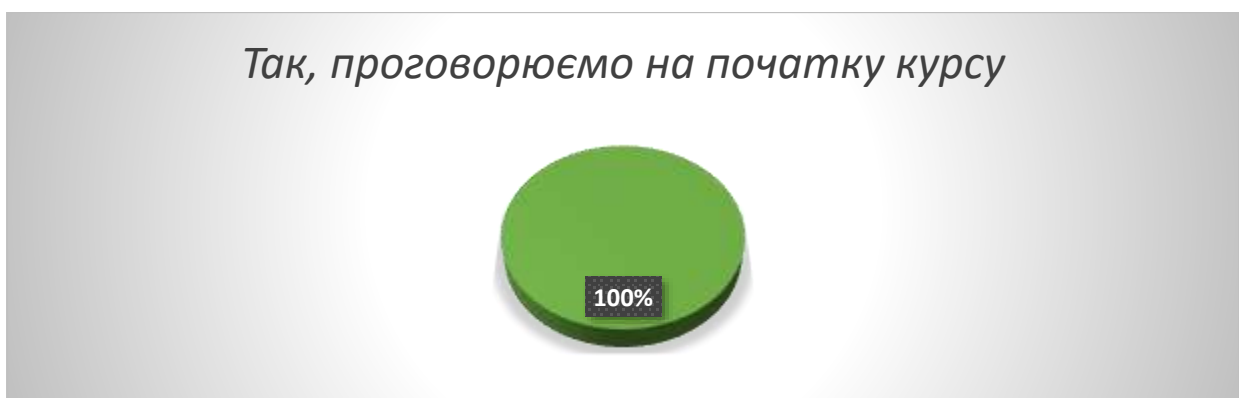

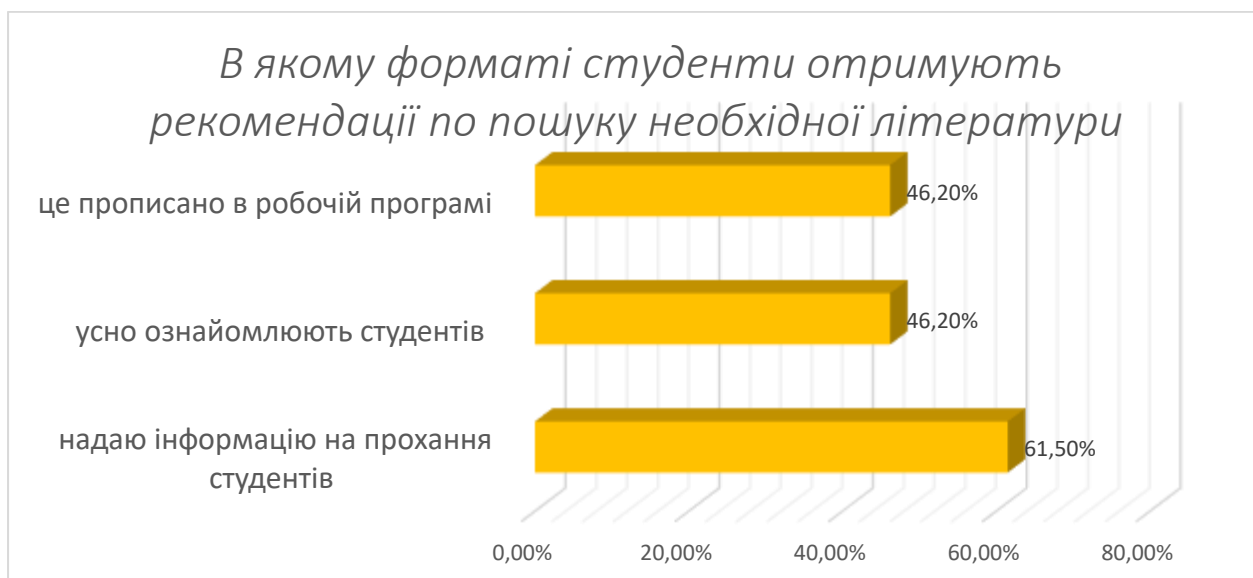
Рис.8 Пояснення викладачами критеріїв оцінювання студентів

На питання щодо рекомендацій літератури/навчальних матеріалів студентам та де її можна знайти, всі опитані викладачів відповіли, що вони завжди надають студентам рекомендації щодо того, де вони можуть знайти необхідну для виконання письмових робіт літературу.

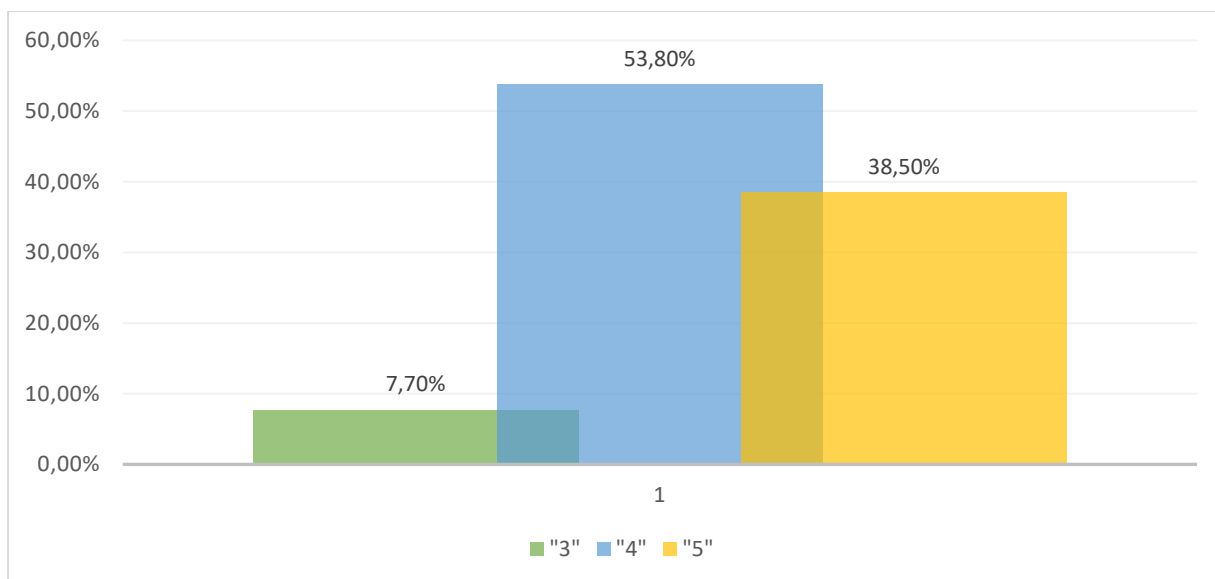
Рис.9 Чи надають викладачів студентам рекомендації по пошуку необхідної літератури

Наступне запитання стосувалось формату в якому студенти отримують необхідні рекомендації. Відповіді викладачів були такими: 61,5% опитаних викладачів заявили, що надають інформацію на прохання студентів, 46,2% усно ознайомлюють студентів і 46,2% відповіли, що це прописано в робочій програмі.

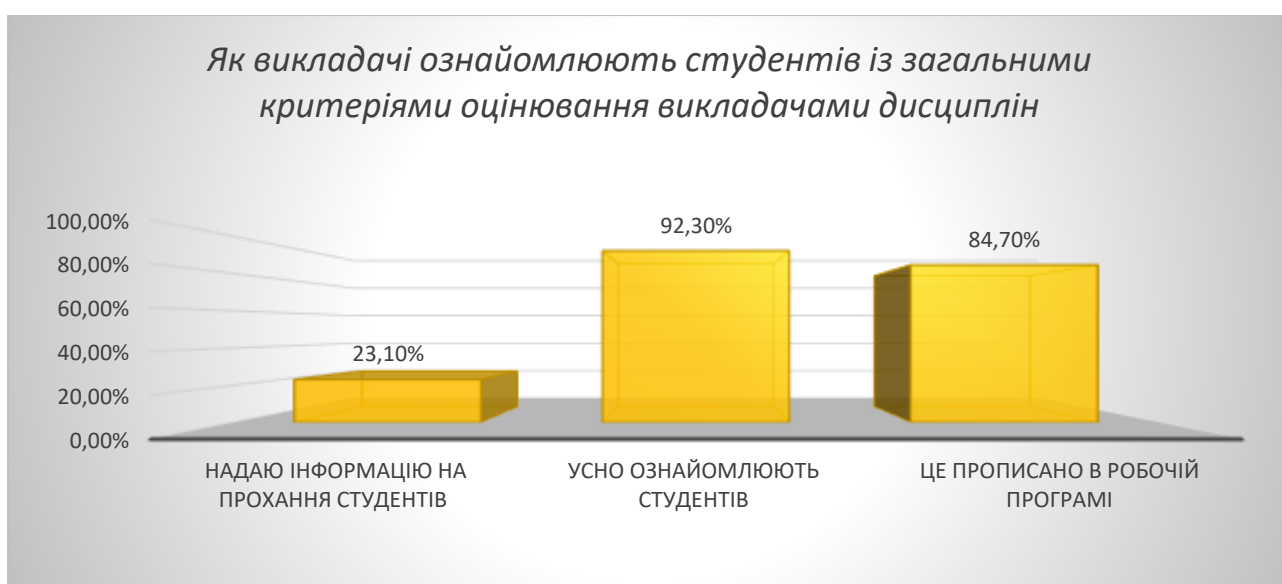
Рис.10 Формат в якому студенти отримують рекомендації по пошуку необхідної літератури

Опитані викладачів оцінили доступність літератури/ матеріалів, необхідних для виконання студентами робіт на 4 (53,8%) і 5 (38,5%) балів, тобто її дуже легко знайти, і лише 7,7% на 3 бала.

Рис.11 Оцінка доступності літератури/ матеріалів, необхідних для виконання студентами робіт

Щодо питання про ознайомлення студентів на початку курсу з загальними критеріями оцінювання викладачами дисциплін, то відповіді викладачів були такими: 92,3% усно ознайомлюють студентів і 84,7% відповіли, що ознайомлюють студентів з робочою програмою, де це прописано, 23,1% опитаних викладачів відповіли, що надають інформацію на прохання студентів.

Рис.12 Ознайомлення студентів з критеріями оцінювання викладачами дисциплін

Всі опитані викладачі відповіли, що в їхньому ЗВО проводяться опитування щодо якості освітніх програм щорічно.

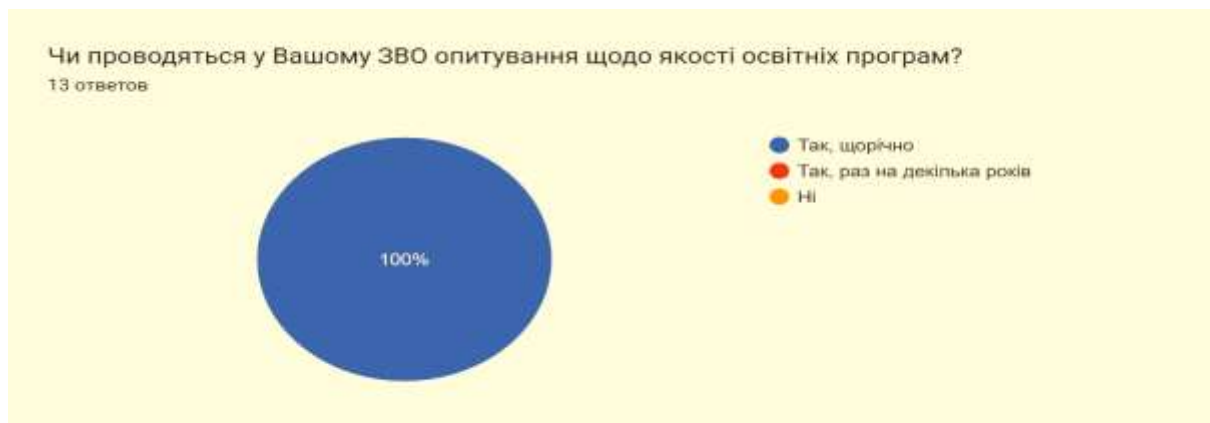

Рис.13 Регулярність проведення опитувань якості освітніх програм у ЗВО

Всі опитані викладачі відповіли, що зміни до освітніх програм вносяться за результатами опитувань щодо якості ОП.

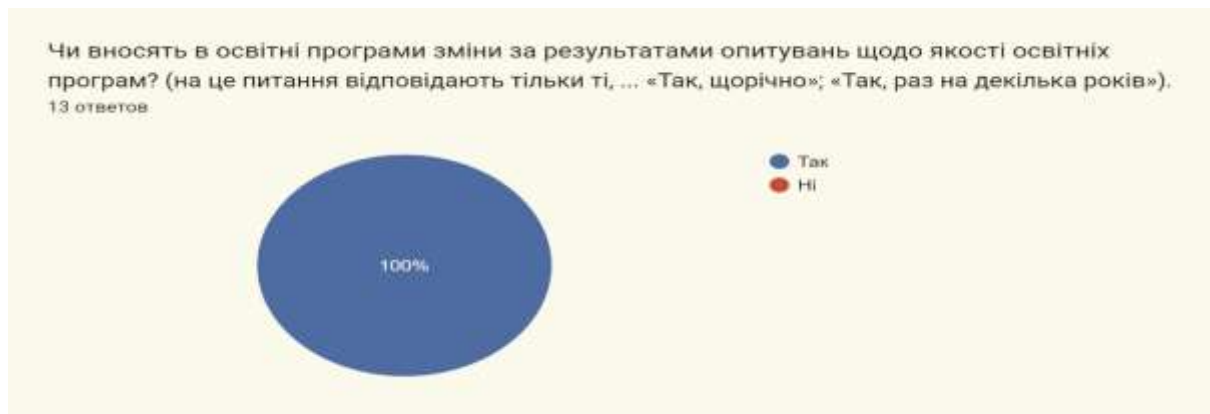

Рис.14 Внесення змін в освітні програми за результатами опитувань щодо якості ОП

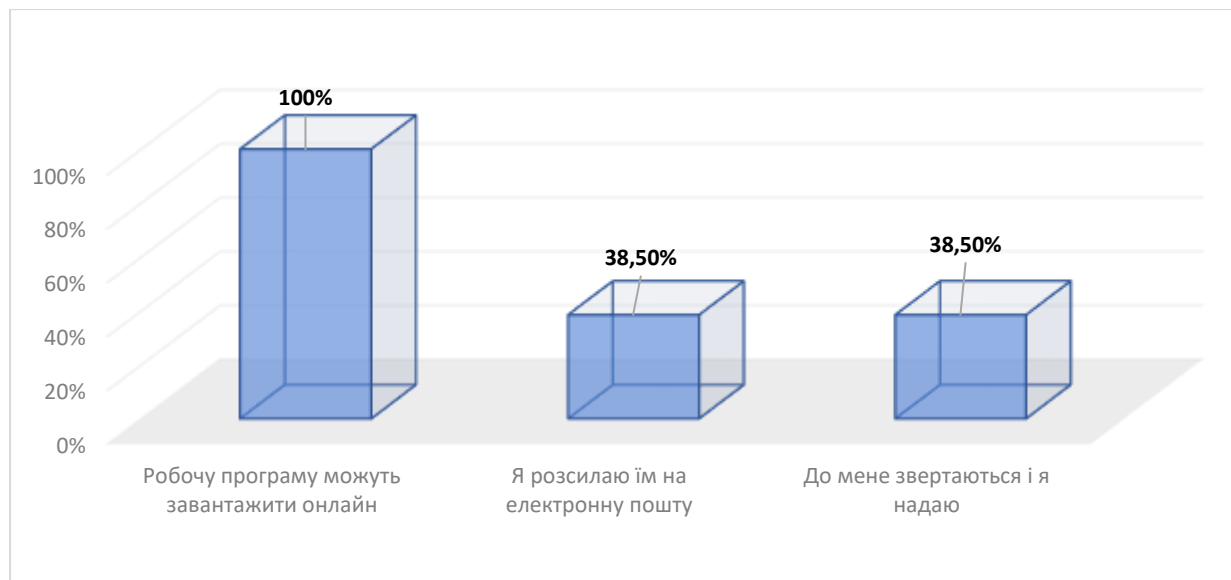
На запитання про коло осіб, які беруть участь беруть участь в обговоренні і прийнятті рішень щодо внесення змін в освітні програми, відповіді опитаних розподілились наступним чином: гарант ОП та викладачів кафедри (100%), студенти (69,2%) та представники студентського самоврядування (46,2%), декан факультету (53,8%) та представники адміністрації (30,8%).

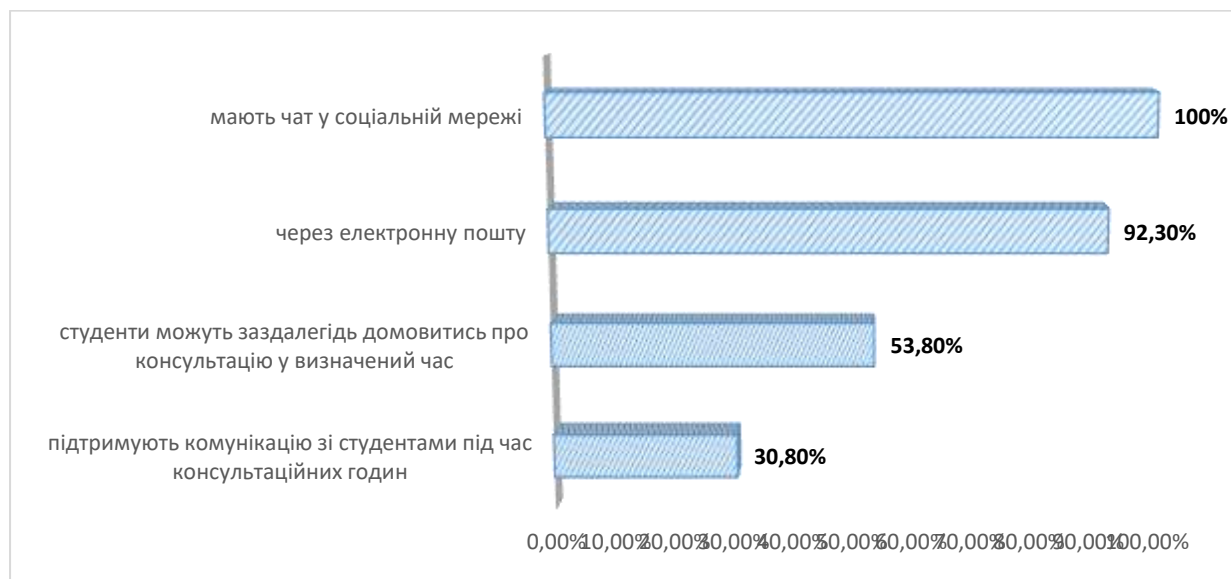
Рис. 15 Коло осіб, які беруть участь в обговоренні і прийнятті рішень щодо внесення змін в Освітні програми

На запитання *Як саме студенти отримують робочу програму Вашого курсу?* 100% опитаних відповіли, що робочу програму можна завантажити онлайн, 38,5% розсилають робочі програми на електронні пошти студентів і 38,5% дають робочу програму, коли до них звертаються.

Рис. 16 Способи отримання студентами робочої програми

Щодо питання про підтримку комунікації зі студентами в час поза заняттями, то відповіді викладачів були наступними: 100% мають чат у соціальній мережі, 92,3% через електронну пошту, 53,8% студенти можуть заздалегідь домовитись про консультацію у визначений час і 30,8% підтримують комунікацію зі студентами під час консультаційних годин.

Рис. 17 Способи підтримання комунікації зі студентами у час поза заняттями

На перше запитання *Наскільки наступне твердження відповідає чи не відповідає Вашому досвідові? У нашому закладі діють механізми протидії академічній недоброчесності* всі (100%) опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає.

На друге запитання *Наскільки наступне твердження відповідає чи не відповідає Вашому досвідові? Я розумію свою роль та функції у механізмах протидії академічній недоброчесності* всі (100%) опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає.

На третє запитання *Наскільки наступне твердження відповідає чи не відповідає Вашому досвідові? Я знаю, куди повідомляти, якщо вважаю, що студент/-ка порушив/-ла правила академічної доброчесності* 92,3% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає і 7,7% - що скоріше відповідає.

На четверте запитання *Наскільки наступне твердження відповідає чи не відповідає Вашому досвідові? Я знаю, які санкції накладати на студентів, якщо вони порушили правила академічної доброчесності* всі (100%) опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає.

На п'яте запитання *Наскільки наступне твердження відповідає чи не відповідає Вашому досвідові? Усі викладачі нашого університету дотримуються єдиної процедури, якщо виявили порушення академічної доброчесності* 92,3% опитаних викладачів відповіли, що абсолютно відповідає і 7,7% - що скоріше відповідає.

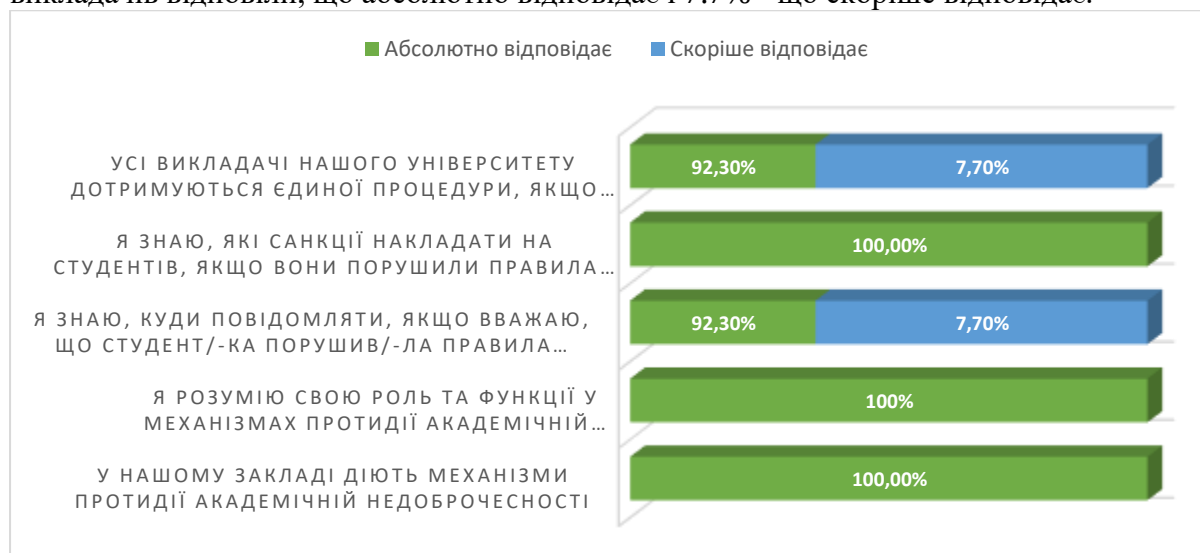

Рис.18 Наскільки дані твердження відповідають чи не відповідають досвідові викладача

Всі (100%) опитаних викладачів ніколи не стикались із порушенням студентами правил академічної доброчесності.

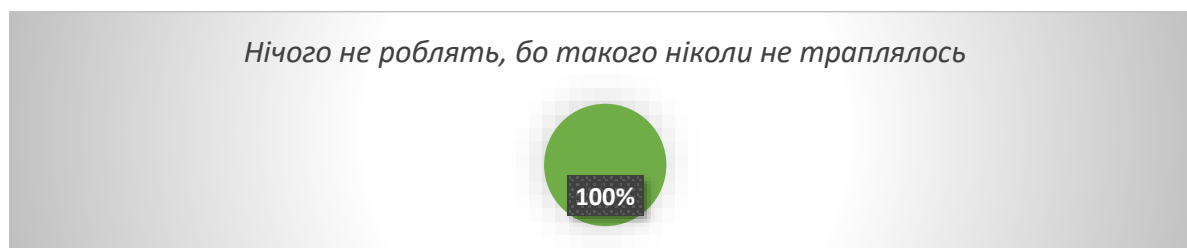

Рис.19 Реакція викладача на порушення студентом правил академічної доброчесності на екзамені або в письмовій роботі

На запитання про доступ викладачів до програмного забезпечення з виявлення плагіату відповіді розподілились наступним чином: 23,1% опитаних відповіли - *Так, ЗВО дає доступ до такого забезпечення*, 76,9% відповіли - *Здійснення перевірки на плагіат проводиться централізовано спеціальним підрозділом в університеті або відповідальним працівником на кафедрі чи факультеті*.

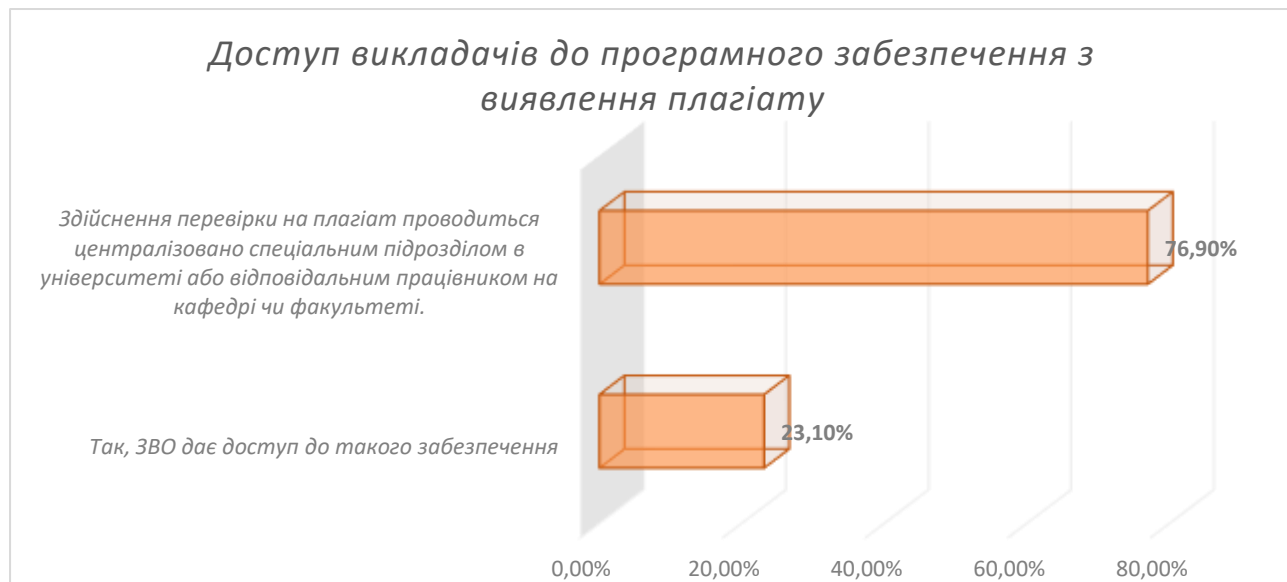

Рис.20 Доступ до програмного забезпечення з виявлення плагіату

92,3% опитаних викладачів брали участь у заходах на яких роз'яснювали норми законодавства академічної доброчесності в освітньому процесі, а 7,7 опитаних не брали участі в подібних заходах.

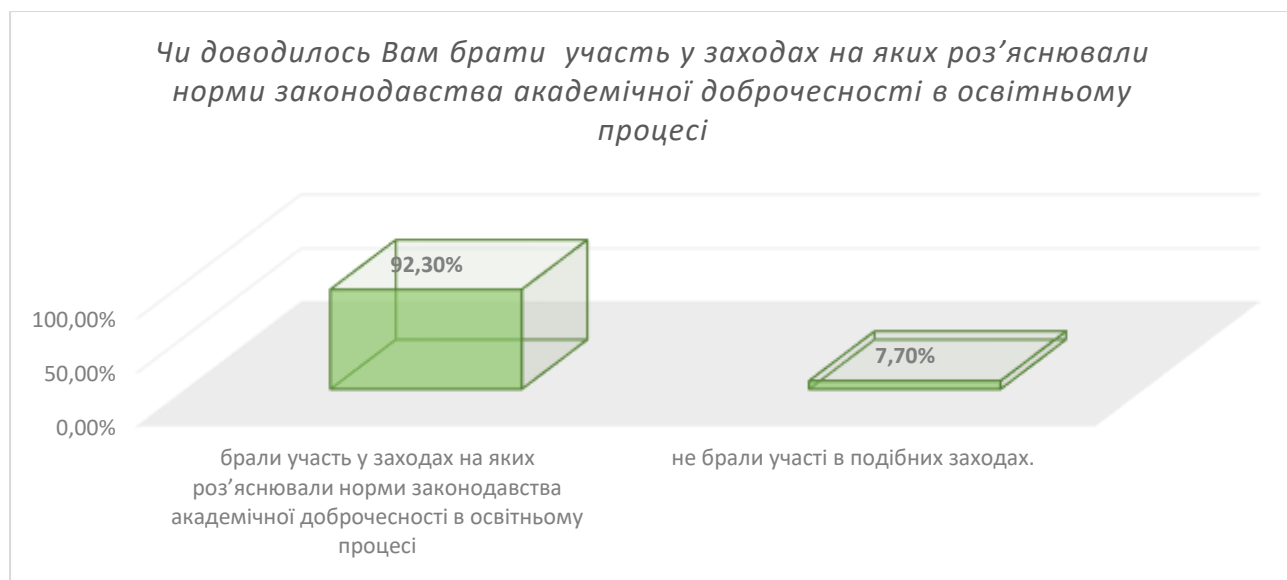
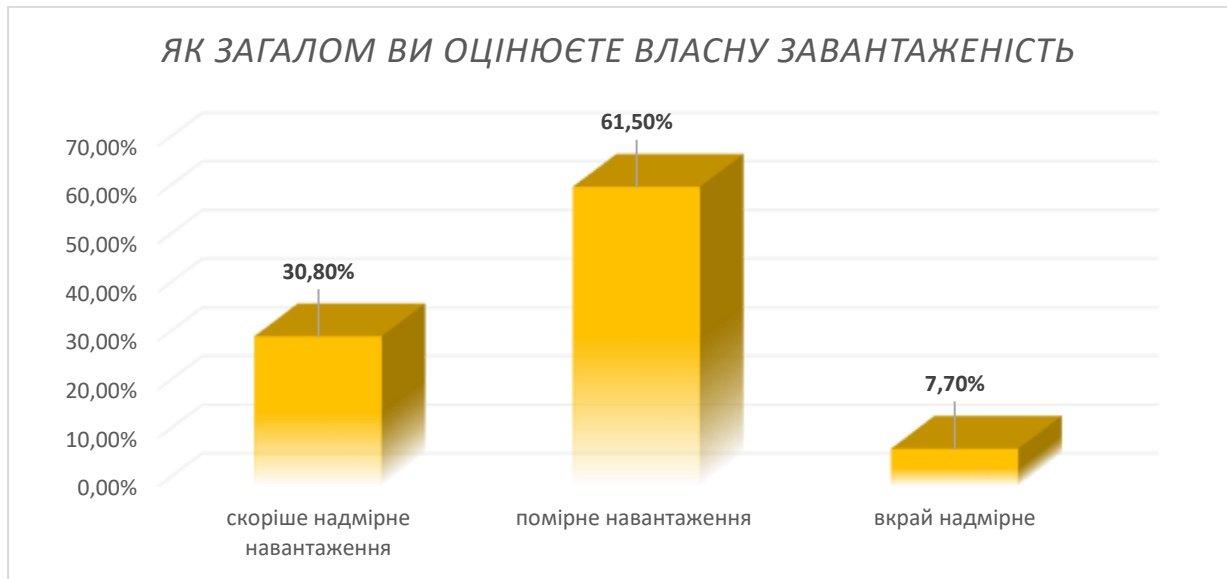

Рис. 21 Участь у заходах щодо роз'яснень норм законодавства академічної доброчесності

Щодо питання про оцінку власної завантаженості, то відповіді були наступними: 30,8% опитаних викладачів вказали на скоріше надмірне навантаження,

61,5% вказали на помірне навантаження і лише 7,7% опитаних вказали що їх завантаженість вкрай надмірне.

Рис.22 Оцінка власної завантаженості

В результаті даного опитування нами було апробовано інструментарій щодо дослідження академічної доброчесності та якості освіти серед професорсько-викладацького складу кафедри соціології та соціальної роботи, факультету суспільних наук. Даний інструментарій (анкету) було розроблено командою проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», що адмініструється Американськими Радами з міжнародної освіти, за підтримки Посольства США в Україні у 2020 році. В результаті проведення даного апробаційного дослідження нами було виявлено, що даний інструментарій потребує вдосконалення та адаптації до умов освітнього середовища ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Недоліком даного інструментарію стали повністю закриті запитання в анкеті і не можливість респондентів вносити свої пропозиції щодо покращення різних аспектів освітнього середовища ДВНЗ «УжНУ». Отже, в разі доопрацювання даного інструментарію можна буде впроваджувати його для моніторингу академічної доброчесності та якості освіти в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет».